C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-633/25 Judecătoria Orhei, sediul Central
Judecător Iurie Movilă

D E C I Z I E
În numele Legii

11 septembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
Având în componența sa:
Președintele completului de judecată, judecător: Ion Talpa
Judecătorii: Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Moroz Alexandr declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 08 aprilie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Moroz Alexandr împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele invocate în recursuri, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 06 februarie 2025, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, conform competenței, plângerea condamnatului Moroz Alexandr referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat că se deține în Penitenciarul nr.18 Brănești, care este într-o stare deplorabilă, celulele supraaglomerate, sunt prezente insecte și rozătoare, iluminare slabă, condiții sanitare precare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 februarie 2025, s-a comunicat condamnatului despre neajunsurile admise la înaintarea plângerii referitoare la condițiile de detenție, i s-a acordat un termen de 30 zile de la primirea

încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și anume: să indice perioada și locul de detenției pentru care solicită reducerea termenului pedepsei; să descrie detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate; să anexeze probe relevante în susținerea plângerii înaintate (răspunsurile administrației instituției penitenciare la plângerile adresate cu privire la condițiile de detenței, după caz explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi).

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 08 aprilie 2025 s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Moroz Alexandr împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a explicat condamnatului Moroz Alexandr că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect, dacă înlătură toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție.

Nefiind de acord cu soluția instanței de respingere a plângerii, condamnatul Moroz Alexandr a contestat cu recurs încheierea sus-menționată și a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea integrală a încheierii instanței de fond, cu examinarea plângerii sale și verificarea tuturor circumstanțelor indicate în ea.

Potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de condamnat părțile nu au depus careva referințe.

Cercetând materialele cauzei deduse judecății, verificând încheierea contestată prin prisma motivelor de recurs invocate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul declarat și a menține încheierea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.171) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Potrivit art. 473^2 alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul, după caz, din care a fost eliberat.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea.*

Potrivit prevederilor inserate în aliniatul (2/1) al aceluiași articol, *În cazul în care plîngerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin.(2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.*

În corespundere cu alin. (2^2) din articolul nominalizat, *dacă condamnatul îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plîngerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plîngerea se declară inadmisibilă.*

În speță, instanța de recurs constată legalitatea și temeinicia acțiunilor judecătorul care exercită atribuțiile judecătorului de instrucție unde corect a reținut că, la etapa verificării admisibilității plângerii depuse de Moroz Alexandr, judecătorul de instrucție a constatat că aceasta nu întrunește condițiile de fond prevăzute la art. 473^2 alin. (2) Cod de procedură penală, dat fiind, că plângerea condamnatului nu conține proba cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate.

Respectiv, copia încheierii fiind în acest sens expediată în adresa instituției penitenciare la data de 10.02.2025 pentru a fi înmânată condamnatului Moroz Alexandr pentru informare și executare (f.d.8).

Condamnatul Moroz Alexandr a recepționat încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10.02.2025, la data de 14.02.2025 (f.d.9).

În termenul stabilit condamnatul Moroz Alexandr nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10.02.2025.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 08 aprilie 2025 s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Moroz Alexandr împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a explicat condamnatului Moroz Alexandr că plângerea sa a fost declarată inadmisibilă deoarece nu a înlăturat neajunsurile constatate prin încheiere judecătorească, ceea ce nu exclude posibilitatea depunerii repetate a plângerii cu același obiect, dacă înlătură toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Colegiul penal consideră că sunt corecte concluziile primei instanțe privind declararea inadmisibilității plângerii condamnatului Moroz Alexandr în temeiul art. 473^2 alin. (2), (2^1) și (2^2) Cod de procedură penală.

Relevantă speței este practica CtEDO în cauza Weissman şi alţii contra Romaniei (cererea nr.63945/00 par.32-36), în care Curtea a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiţiei şi pe de altă parte interesul reclamanţilor de a prezenta argumentele lor în faţa tribunalelor naţionale.

Astfel, coroborând normele legale citate la jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul conchide că dreptul la un tribunal, respectiv dreptul de acces la justiţie şi la un proces echitabil, nu este unul absolut, ci poate fi limitat de legislație în măsura în care nu duce la negarea acestui drept în vederea realizării procesului de înfăptuire a justiției.

În cazul dat, dreptul recurentului de acces la justiție şi la un proces echitabil nu a fost limitat sau neglijat, doar că s-a solicitat condamnatului la conformarea exigențelor legale, posibilitate pe care acesta a avut-o, însă a omis să-şi execute cu bună-credinţă obligațiile procedurale în termenul oferit, inacțiune imputabilă exclusiv în vina acestuia.

Din considerentele indicate, Colegiul conchide că încheierea primei instanțe este emisă conform legislației pertinente, iar inadmisibilitatea plângerii condamnatului Moroz Alexandr a fost determinată just de prima instanță, ca urmare a neconformării plângerii acestuia în corespundere cu prevederile art. 473^2 alin. (2), (2^1) și (2^2) Cod de procedură penală.

În împrejurările constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recursul declarat la caz este nefondat, din care motiv urmează a fi respins, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul condamnatului Moroz Alexandr declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 08 aprilie 2025, prin care s-a declarat inadmisibilă plângerea condamnatului Moroz Alexandr împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Cristina Prisacari